HAKKIN SESİ

Sahibi ve umumî Neşriyat müdürü
Derviş Edesen
Basıldığı yer : Bursa [Bizim Matbaa]
Tanesi **100 Para**
[İlânlardan mesuliyet kabul edilmez]

6-11-935 Çarşamba (HERGÜN) Bursada çıkar, Cumhuriyetçi, Milliyetçi, Halkçı, Siyasî gazetedir Telefon No 130 Üçüncü sene No. 473

Uray Kurultayında

Üyeden Edip Rüşdü; Şarbaydan neler sordu?

Evelki gün toplanan uray kurultayında yapılan seçimleri ve Şarbayın izahatını dünkü sayımızda yazmıştık. Ayni toplntıda üyeden diş doktoru Edip Rüştü; şarbay Cemil Özün yıllık çalışma hakkında vermiş olduğu izahata teşekkürlerini sunduktan sonra şehir işlerini hülâsa ederken bu arada evvelce yapılması karar altına alınmış daha birkaç önemli noktanın zikredilmediğine işaret ederek ezcümle demiştir ki:

"—Memlekette su sıkıntısı vardır. İzahatımız arasında buna dair birşey geçmedi. Bursa için bu büyük bir ihtiyaçtır. Su mikdarını fazlalaştırmak için evelki toplantılardan birinde kaplıkaya suyunun alınması kararlaştırılmıştı. Mümkünse bu hususta izahat İstiyorum.

Seyrüsefer faaliyetinin daha sıkı kontrola tabi tutulması lâzım gelmektedir. Bunun için seyrüsefer işlerine biraz daha önem verilmesini dilerim.

Çocuk bahçesinin açılma töreni yapıldığını gazetelerden ögrendik. Bizlere haber verilmedi. Biaenaley şehir için mühim olan bu sevinçli günde biz hazır bulunamadık.

Evelce tahsilât işlerinin uray mıntakaları vasıtasile yapılması için bir karar verilmişti. Bunun hakkındada izhat isterim.,,

Şarbayımız Cemil Öz, Edip Rüştü'ye cevap vererek demiştir ki :

«—Kaplı kaya suyu Fidye ve Değirmenli kızık köyleri arasında münaziünfih bir meseledir. İş hak yerlerin dedir. Buna rağmen uray kendisine düşen ödevi yapmaktadır. Üç arkadaşla yerinde incelemeler yaptırmıştır. Bize (kaplı kaya suyu köylünün ihtiyacına ancak kâfidir) demişlerdi. Halbuki bizde suyun şehire aidiyetini iddia ettik. Mesele hukukî idi. Şimdide bu ciheti hukuk müşavirliğimiz incelemektedir. Henüz neticelenmedi. Bununla beraber sularımızın artırılması için urayca lâzım gelen tedbirlere başvurulmuştur. Şehirde iki cins su vardır. Bunlardan biri içme diğeri de kullanma sularıdır. Biz şimdilik içme sularının bir araya toplanmasına çalışıyoruz. Buna muvaffak olunduğu gün su sıkıntısı da ortadan kalkacaktır. Seyrüsefer işine gelince : Bu iş belki de bayram münasebetile durgunluğa uğramış olabilir. Bu kalabalık yüzündendir. Seyrüsefer işlerimiz çok düzgündür. Mamafi bu mesele hakkında da lâzım gelen incelemeleri yapacağım.

— Arkası yarın —

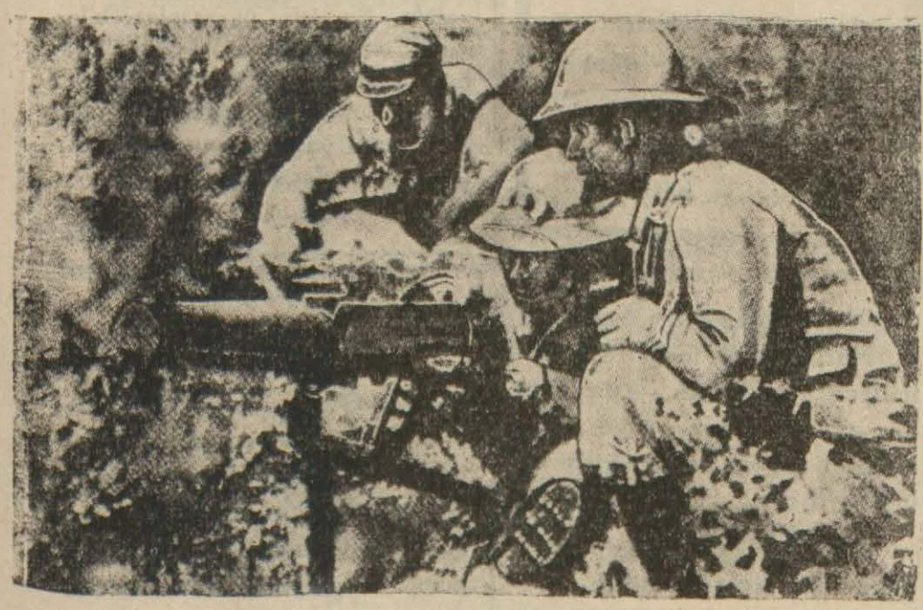

İtalyan makineli tüfenkleri cephede Habeşlilere ateş açarken

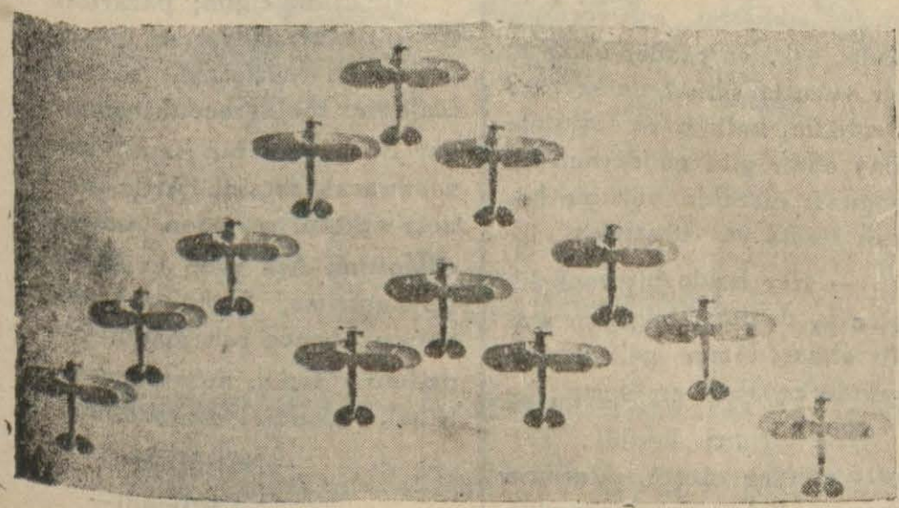

Habeşistan üzerinde keşif yapan İtalyan uçaklarından bir filo

Yemenle Habeşistan anlaştı mı?

İtalyanlar yeni sevkiyat yapıyorlar

İtalyanların Habeşistana sevkettikleri askerler cepheye giderken

İtalyanlar asker sevkine devam ediyorlar.

Ankara 5 (A. A.) İtalyada doğu Afrikasına Asker sevkiyatı devam etmektedir. Dörtbin neferle yüz bombardıman uçağı Napoliden hareket etmektedir.

İtalynlar ilerleyor Habeşliler çete harbi yaparak mukabele ediyorlar

Ankara 5 (A.A) alınan haberlere göre : İtalyanlar kuzey çephesinde yüz kilometreden fazla bir cephe üzerinde ilerlemekte ve habeşliler çete harbi yapmak suretile mukabele etmektedirler .

İtalyanlar henüz Sülevyeye girememişlerdir. Aksum civarında merkezle birlikte ilerlemekte olan İtalyan sağ canahının ileri hareketi gördüğü mukavemet karşısında gecikmektedir. İtalyan kuvetlerinin Ras Kasa ordusile ilk çarpışmanın tekule civarında olacağı zannediliyor.

İngilizler İtalyadan kaçıyorlar

Londra 5 (A. A) royter ajansının romadan aldığı bir habere göre: birçok İngiliz aileler boykotajdan ve zecri tedbirler neticesi olarak iaşe müşkülâtından korkarak İtalyadan ayrılmağa karar vermişlerdir.

Tatili geçirmek üzere İtalyadan daha önce çekilmiş olanlar geri dönmeyeceklerdir.

Yemenle Habeşistan anlaştı mı?

Ankara 5 (A. A.) Habeşistanla Yemen İmamı arasında Gizli bir Süel anlaşma imzalandığı Adenden bildiriliyor.

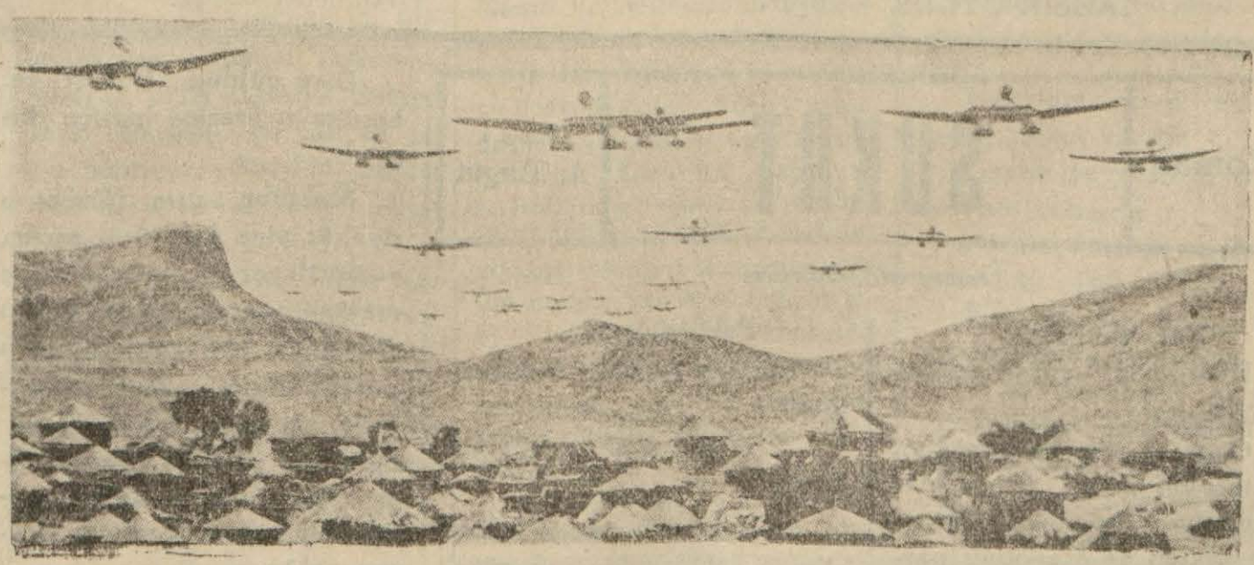

Aksum şehri üzerinde İtalyan uçakları

C. H. P. kamutay grubunun Dünkü toplantısı

Ankara 5 (A. A.) C. H. P. Kamutay grubu bu gün toplanarak mahalli idareler ve ilk tedrisat, Millî Emlâk Memurları kanunu ve toprak kanunu komisyonları üyeleriyle kamutay encümenleri mütahassıs üyelerinin seçimi etrafında görüşülerek bunlar tespit edilmişlerdir.

Memduh Turgudun çocuklarına vasi tayin edildi

Öğrendiğimize göre: evvelki gün ölen ve cenazeleri büyük törenle kaldırılan Lisenin değerli Tarih öğretmeni Memduh Turgutla refikasının kimsesiz kalan çocukları Nafia Bilge ile Şevket Alp için Bursa Sulh Hukuk mahkemesince Bursa Asliye İkinci ceza hâkimi bay Necyüddin vasi tayin edilmiştir.

Doğduğu gibi:

Tıraş

Tıraşın bildiğimiz anlamından başka gene her kesin bildiği bir anlamı daha vardır. Çok, yersiz ve lüzumsuz söyliyene tıraşçı diyorlar. Onu dinliyen de tıraş edilmiş oluyor.

Bir dernekte kimseye söz vermeden çenesini işleten adamı susturmak için:

— Tıraş etme!

Deyivermek yetişir. Görürsünüzki son kelime gırtlağında boğulur.

Tıraşçılara yalnız:

— Tıraşçı!

Denildiği gibi,

— Keskin, Dikine tıraşçı, Perdahçı adları da veriliyor.

Tıraşı beceremiyenlere:

— Usturası körelmiş!

Tabiri kullanılıyor.

Bu tabirler çok zaman, pek hoşuma gider.

Söz gelimi, Bir eğlentide birisi kalkıyor, soğuk bir konu üzerinde, dakikalarca çene çalacak bir hızla, israr ediyor.

Esniyen esniyene!.. Gerinen gerinene!.. Sonunda elinizi yüzünüz üstünde gezdirerek:

— Yeter yahu!

Diyorsunuz..

O:

— Birdakika müsaade! Yalvarışile yarım saatlık sözü de sigortalayınca:

— Eh, Artık bu ne tıraş!

Alayı bir yandan patlıyor ve işliyen çene, yaman bir uysallık ve uyuşla süpabı kapanmış makine gibi birdenbire duruyor!

Hoş değil mi?.

Biz de işi tıraşa vardırmamak için diyelim ki:

— Sözleri bakır olanlar, altın sözlüler yanında susmasını öğrenseler kendi değerlerini yükseltmiş olurlar!

TAHSİN UYGUR

Şehir ve memleket duyumları

Su işlerimiz yoluna giriyor

Şehrimizin en büyük dertlerinden biri sayılan su işine Uray meclisi tarafından büyük bir önem verilmekte olduğu son günlerin faaliyetinden anlaşılmaktadır. Yıllardan beri ihmal edilmiş olan pınar başı sularının bir araya toplattırılması etrafında yapılagelen ameliyelerden bir kısmının ikmal ve intac edilmekte olduğu haber alınmıştır. Pınar başı çarşafı tabir edilen yerden yer kapı cihetine kadar uzayan ve bir çok dolambaçlı yollardan geçen su borularının mühim bir kısmı tamir edilmiştir. Şimdiye kadar su yüzü görmiyen o civa halkıle diğer bazı mahallât halkı suya kavuştuklarından dolayı sonsuz bir seyinç içinde bulunmaktadırlar Bundan başka bir çok yerlerdeki su musluklarının da tamirine başlanmış bir çok çeşmelere yeni musluklar takılmıştır. Havalar müsait giderse pınar başı suları için daha sıkı araştırmalar yapılacaktır.

Bu arada boşa aktığı sanılan daha bir takım suların bir araya toplanması çareleri araştırılmaktadır. On yıl evvel kaybolan saray suyu membaı da yapılan son araştırmalarda bulunmuştur. Bunun tamirine de yakında başlanacaktır. Bu güne kadar şehrimiz halkından mühim bir kısmının istifade edeğelmekte olduğu pınar başı sularile diğer bazı ufak tefek suları bu şekilde bir ara ya toplattırılup akıttırılması hususunda sonsuz gayretleri görülen Bay İhsanla değerli mühendisimiz Suphiyi tebrik ederiz.

Bir sarhoşluk

Hoca taşkın mahallesinden 14 numaralı evde oturan Cemal oğlu Hüseyin; At pazarı hamamı caddesinde sarhoş olarak bağırıp çağırdığı görülmüş ve Zabıtaca yakalanmıştır.

Kültür müdürümüz eyileşti

On gündenberi bir soğuk algınlığından rahatsız bulunan Kültür direktörümüz Fakir Erdem dün eyileşmiş ve ilk defa sokağa çıkmıştır. Kültür direktörümüzo şgeçmiş olsun deriz.

Hava açıldı

Bir kaç günden beri güneş yüzüne hasret kalan Bursa dün sabahtan beri kavuşmuş bulunuyor. Yağmur evvel ki gece dinmiş ve dün sabah hava açmıştır. Mamafi sıcaklık derecesi oldukça düşkündür. Dadğda kar elan mevcuttur. Ve bu karın erimesi de artık imkânsızdır.

Yakalanan dilenci

Selçuk hatun mahallesinde Kaya Ali kızı 15 yaşlarında Gül işminde bir kızın dilendiği görülerek Zabıtaca hakkında lazım gelen muamele yapılmıştır.

Tabanca ve bıçak taşıyanlar

Kala yazı mahallesinden Hacı Hüseyin oğlu Hüseyinin şehir içinde bir brovnik tabancası taşıdığı görülerek tabancası alınmış ve hakkında muamele yapılmıştır. Demirtaş mahallesinden Salim oğlu Yahyanın da şehir içinde bir bıçak taşıdığı görülerek alınmış ve muamele yapılmıştır.

Acıklı bir ölüm

Bir müddetten beri İstanbul Alman hastahanesinde tedavi edilmekte olan gazetemizin sahibi Derviş Edesenle Eczacı Ahmet Öber ve Parti İlçe sekreteri Ahmet Şekibin yakın akrabalarından Karaferyalı Mustafa Şekibin vefat ettiğini heber aldık. Ailesine ve akrabalarına uzun ömürler ve Mutafa Şekibe de Allahtan rahmetler dileriz.

Kaçak tütün ve sigara kâğıdı

Bezzaz oğlu mahallesinde oturan Gaffar oğlu Hacı Mustafanın Umur bey mahallesindeki bakkal dükkânında yapılan araştırmada 1062 yaprak sigara kâğıdile 100 gram kaçak tütün ve 66 adet kaçak çakmak taşı bulunarak yakalanmış ve hakkında kanuni muamele yapılmışir.

Cumhuriyet alanı

Cumhuriyet alanında ve Atatürk anıtının etrafındaki balçenin düzeltilmesine son günlerde önemle devam edilmeye başlanmıştır. Yaklaşan kış dolayişile buişin bir an evel bitirilmesine çalışılmaktadır.

Odun kömür geliyor.

Bir müddetten beri şehirimize odun ve kömür gelmediğinden halkın sızlanmakta olduğunu göriyor ve bunu yazarak odun katiyatına ve könür yapılmasına müsaade edileceğini kayt ediyorduk. Öğrendiğimize göre aybaşından itibaren bu müsaade verildiğinden şehirimize hergün köylerden odun ve kömür getirilmeye başlanmıştır.

Abone ve İlân Şartlarımız

Kuruş

Yılık Abone 600
Altı aylık „ 350

İlân şartları:

Resmî dairelerin tek sütünda bir satır ilânları beş kuruştur.

İcra ve mahkeme ilânları pazarlığa tâbidir.

Ne Olursa

Yabancı kelime

Kendi benliğimizi duymamız gibi dil işinde de devrimin daha başlangıcındayız. Böyle zamanlarda herkesin ayni şeyi bir gözle görmesine imkân yoktur. Hele şu yabancı dillerden gelen kelimelerin nasıl yazılacağını, nasıl okunacağını hemen herkes kendi duygusuna göre yazıyor ve okuyor. Şimdi önümde değerli bir gazete var: Yeni Adam. Günden güne iyileşen ve olgunlaşan bu gazetenin bütün dileği memleketi düşünen ve bu yolda çalışan bir kafa birliği kurmaktır. Bu ilgi yavaş yavaş artmaktadır. Bir kaç sayı önce Doktor İ. Şadan, N. Atac'ın bir kelimesini niçin Fransızca imlâsile yazdığını soruyordu. Bir iki çekişme oldu, öylece kaldı. Bu gün bu yolda yazılmış bir yazı daha var. Ben dikkat ediyorum, bütün düşünenler hep işin yüksek tabakasına dayanmakta, kelime gökleri aranmasında, latince esaslar bulunmasında birleşmektedirler. Meselâ: Otomobil, bu kelimeler eğer aslına göre yazılırsa: Auto mobile olmak gerekir. Eğer bizim dilimizde ve kitaplarımızda yazıldığı gibi olursa otomobil olur. Şimdi birde halkın bu kelimeyle ilk karşılaştığı vakit onu kendi dilinin alışkanlığına uydurarak uydurduğu bir kelime vardır: Tomafil zamanla dilimize yerleşen ve yazı şeklimizi alan bu kelime Fransız söylenişile kaldı gitti..

Bizim dilde [Au] harflerini bir arada okumaya imkân yok. Almanlar ve Fransızlar için bu mümkündür. O halde bunun yerine [o] harfini koymaktan başka bir şey yapılamaz. Bence bizde okunacak çift harfleri koymak doğru olamaz. Bizdeki fonetik buna göre kurulmuştur. Eğer bir kelimedeki harfler dilimizde okunuyorsa onu almak, olmıyanları her halde uydurmak gerektir. Dikkat edilirse Almanlarda bunu yapmışlardır. Aütomobile kelimesinin sonundaki [e] hafini kaldırmışlardır. Baş tarafı tomobile kelimesinin sonundaki [e] hafini kaldırmışlardır. Baş tarafı okumak onlar için mümkündür. Başka bir kelime: [Biobgie] bu, Fransızca bir yazılıştır. Biz bu kelimeyi [Biyoloji] diye yazıyoruz. Sanki bunu kendi harflerimizin verdiği seslerle: (Biologi) yazamayız. Bunu böyle yazmakla hem aslına uyulmuş, hem de söylenmesi dilimize yaklaştırılmış olur. Hele bunu (Biyologya) diye yazmak büsbütün çapraşık bir hale getirir. Bu işle uğraşanlar bile kesin olarak bunu çözemediler. Buna şimdiden bir çare bulmuk ve herkesi zorluktan kurtarmak dil kurulunun ödevi olsa gerektir.. Daha ne kadar beklemeli?

Dayı

Roman

SUKUT

Yazan: A. Turgut

39

— Yat, yat!.

Diye beni yatak odama sürükleyordu.

O gece yemeğe inmedim. Müthiş bir kâbus içinde kıvrandım ve düşündüm. Buradan aşkımı ve saadetimi parçalıyan bu kadının yanından uzaklaşmak için çare aradım.

İki gün sonra postacı kapıdan iki zarf uzattı. Yukarda idim. Mektupları görünce bir atmaca gibi aşağıya koştum. Postacıdan mektupları alan Vedia ile merdiven başında karşılaştık. Şaşkın bir tavurla güldü:

—Nüzhet'ten dedi;

Bana bir zarf uzattı.

— Peki, diğeri?

Gözlerinin içine bakıyordum.

— O mı, dedi; şey.. o da benim..

Müthiş bir heyecan içinde olduğu çehresinden çok güzel okunuyordu. Birden bire kendini topladı:

— Hele şükür, dedi; onbeş günden sonra bizi hatırlıya bildi.

Çehresinde zorla toplıyabildiği sahte bir tebessüm dalgalanıyor, korkak nazarları nazarlarımdan kaçıyordu. Zavallı budala..

— Ya, öyle mi?!.

Diye güldüm. Bu acı tebessümün üzerine hafifçe kızardı.

Mektubu açtım. Nüzhet, o riyakâr yine bir sürü saçma yumurtlayor ve hatta bir kaç mektup yazdığı halde cevap almadığını söyleyordu. Zavallı sersem. Aklınca beni kandırmak için güzel bir yalan uydurmuştu. Yırttım. Parça parça yaptım. Benin artık bu gibi saçmaları dinlemiye vaktim yoktu.

O gün Vedia peşimi hiç bırakmadı. Mütemadiyen benimle alâkadar oluyor, iltifat yağdırıyor, ve fırsat buldukçada hemen cevap yazmaklığımızı, onu cevapsız bırakmamaklığımızı söyleyordu. Ben kızıyor, onun bu sahte etvarından, bu riyakâr çehresinden iğreniyordum. Ve sırf onun beni izaç eden israrından kurtulmak ve dolayisile de Nüzhet'e bir ders vermek için cevap yazdım. İşte otuz altı gün zarfında Nüzhet'ten aldığım ilk ve son mektup bu oldu Nihal...

Dün öğle yemeğinde iken ondan bir telgraf aldım. Sıhhatimi soruyordu. Güldüm.. Kalbini, aşkını bütün her şeyini parçaladığı bir kızın ne yüzle sıhhatini soruyordu.. Kalp, aşk, ve saadet olmiyan bir vucutta sıhhat ne arardı? Benliğim, kalbim ve aşkımla alay edilir gibi gönderilen bu telgrafı merakla yüzüme bakan Vedia ya uzattım:

— Her halde bir yanlışlık olacak, dedim; telgrafın size ait olması lâzım gelirdi. Buyurun, cevabını siz verin.

Kıp kırmızı kesildi. Telgraf elinden düştü. Vurdum duymaz babam şaşkın şaşkın bize bakıyordu.

Hırsla kalktım. odama çıktım. O gece kararımı verdim. Halamın yanına gidecektim. Bu fikrimi babama söyledim. Şiddetle itiraz etti, sebepsiz İstanbul seyahatimi doğru bulmayordu. İsrar ettim. O kadar ki; nihayet bu gün kabule mecbur oldum.

İşte Nihal'ciğim; pazartesi günü hareket ediyorum. Senin o müşfik sözlerine, o tatlı sözlerine son derece ihtiyacım var Bana yeni bir hayat kazandıracak sensin.. Artık manevi aşktan, sevgiden nefret ediyorum. Aşk eğer eyiliklerin anası ise, fenalıkların da babası.. bence aşk maddi olmalıdır. Maddi, anlıyormusun Nihal.. Maddi.. zira.. İlâh..

—NERMİN—

—Bitmedi—

Zehirli Gazlar Bahsi

(2. inci bölge)

Geçen kez Hava hücumlarına karşı Sayın Halkımızın her halde kendilerini koruma tedbirlerini öğrenmeleri ve bilmeleri lâzım geldiğini yazmıştık. Şu bir kaç gün içinde Habeş—İtalyan harbine ait gazetelerin verdiği bilgilerden birisinde (İtalyan Uçaklarının Habeşlerin önemli bir cephaneliğini yok ettiği) heberi gözüme ilişti. Tabi bu havadis Sayın okuyucularımızında gözünden kaçamamıştır. Şu iş dahi gösteriyor ki Uçak hücümları için (Harp çevresi) denilen muayyenarazi parçaları yoktur. Düşman karşısında gene ne suretle ve ne şekilde zarar verirse onu kâr sayar ve amacı olan (kazanç) en kolay elde edilebilmek yollarını ararken (Hava hücumları) da bu arada en büyük önemi alırlar. Çünkü: gene Habeş İtalyan harbine ait bilgileri gözden geçirirsek Habeşlerin en ziyade İtalyan uçaklarından korkuya düştükleri habe-lerine rast geliriz. Halbuki şuna emin olmak gerektirki uçakların yapacağı tesirleri evvelden öğrenip harp zamanında ona karşı koymasını bilen bir ulus hiç bir zaman bu hücumdan korkmaz, ve yılmaz. Demek oluyorki öncede yazdığım gibi geniş zamanlarda kendimizi bunlara karşı hazırlamak bizler için en önemli bir yurd ödevidir.

ZEHİRLİ GAZLAR : Geçenkez bu tehlikeli gazların (Harp gazları yahut kimyevî harp silâhları) beş büyük sınıfa ayrılmış olduğunu yazmıştık. Fakat bu tasnifat evveldenberi böyle gelmiş olmayıp fennin son merhalesi olarak bu gün elde edilen gazların bilinitleri beş sınıftır. Yoksa büyük harp sıralarında bu gazların adedi 20 olarak kaydedilmekte ve ondan evvel Acun kimya bilğinlerinin gözden geçirdikleri zehirli gaz haltalarının yüzlere baliğ olduğu anlaşılmaktadır. Yalnız dünya Endüstri ilerleyişinin son olarak bize bildirdiği harp gazları yukarıda da yazdığım gibi beş sınıfa ayrılmıştır ki. Şimdi yer yer bunları gözden geçireceğiz.

ZEHİRLİ GAZLARIN GİRİŞ YOLLARI

Zehirli gazların çoğu teneffüs yollariyle vücudumuza girer. Bir kısmıda doğru cildimize tesir yapar yani ilk defa derilerimize tesir yapar, Bu ilk anda bakılmaz ve karşılık ilâcı yapılmazsa etlerimizede girerek pek fena ve acı veren yaralar husule getirir. Yalnız şunuda bilelim ki bütün zehirli gazlar insanı öldürmezler. Bunların kullanılması düşmanı muhakkak öldürmek değil harp edemiyecek bir hale koymaktadır.

Onun için zehirli gazlar arasında insanı yalnız bir müddet için bir şey yapamıyacak hale koyanlarda hiçte aman vermeden öldürenleride vardır. Bakınız size canlı bir örneği yazayım:

Büyük harpte Almanlar bu (kimyevi silâhı) düşmanlarına kullanmağı düşünmüş ve garp cephesinde siperlerinde İngiliz ve Fransızlara karşı hazırladıkları içerisi tazyik edilmiş (Klor gazlarile) dolu demir kapları yanyana koyarak düşman tarafına esecek müsait rüzgârıbeklemeğe başlamışlardır. (22 Nisan 1915) günü düşman siperlerine doğru esen rüzgârla gaz kaplarının kapakları açılıp dışarıya püsküren bu zehirli gaz hazırlıksız olan ingiliz ve Fransızlara büyük zararlar vermiş ve sayısı binlere baliğ olan insanları öldürmüştür. Yalnız burada dikkate değer bir şey varsa bu zehir ancak hazırlıksız olan Fransız ve İngilizlere teneffüs yoluyle girerek bu kadar çok ölü verdirmiştir. Halbuki buna karşı korunmasını bilen insan bu zehirli gazdan korkmaz ve içinde dolaştığı halde de korunmasını bilenlere bu ve emsali gazlar hiç bir şey yapamaz.

— Ardı var —

NİZAMİ

Türkiye İş Bankası

İş Bankası:

Kumbara ikramiyelerini 10 binliradan 20,000 liraya çıkararak bir misli daha arttırdı...

Yazan: H. R. Akyürek

Dr. Süleyman Numan

Adını eskiden beri işitirdim. Tanıyanlarla talebeliğine yetişmek bahtiyarlığına nail olabilenler ondan çoğun bahsederlerdi. Veremi anlatırken bir veremli, kanseri verirken bir kanserli hali takınarak dershaneye bütün bir polikliniği kendi üzerinde getirdiğini söylerlerdi. Bir kaçda kitabını duymuştum. Bununla beraber onun hakkındaki bilgim sade iyi bir doktor ve mükemmel bir hoca olmaktan ilerisini aşamıyordu.

Bir zaman önce, bamyayı tane, kitabı kilo ile alıp satarak Sovyet dampingini Babı âli kaldırımlarına da döken yaymacı kitapçılardan birinin önünden geçerken imzalı ve sahifelerinin açılması nasılsa unutulmuş bir kitabını görerek hemen almıştım.

Bir müddet sonra da gazetelerde çoğu talebesi olan Gülhane doktorlarının ölümünün onuncu yılında onu anacaklarını okumuştum.

Birkaç gün önce elime ayı müessesenin onun hakkında çıkardığı bir kitapcık geçti. Büyük doktor, büyük hoca ve büyük insan Süleyman Numanın unutulamıyan hatıralarını (64) sahifenin dar sınırlarına sığdırmaya çalışan küçücük fakat his ve gayesi büyük bir albümcük ona bu adı vermek daha yerinde zira hocanın, hayatının muhtelif kısımlarını tesbit eden resimlerini bir tarafa bıraksak bile içindeki yazılarda daha ziyade onu yad ile tanıtan, büyüklüğüne iman ettiren fotograflar halinde, hepsi talebelerinin, onu yakından tanıyıp içten seven bilgi ve karakterine tapanların, onu sırası ile doktor Tevfik Sağlamdan, Refik Saydamdan, Mazlumdan, Süreyya Hidayetten, Osman Şevkiden, Refik Münirden, Haydar İbrahimden, Ömer Lütfiden dinliyor, okudukça daha çok tanıyor, daha çok hürmet ve daha çok hayranlıkla anıyoruz.

Eski asistanı profesör Tevfik sağlamın yazısı ayrı ayrı bir kaç bakımdan değerli bir taraftan bize dünün tıbbiyesini anlatarak bu gün ile bir mukayese yapmak imkânını veriyor, diğer taraftan Süleyman Numanı en çok ve en iyi tanıtıyor. Bundan başka yazı zevk ve alâka ile okunuyor.

Hep samimi hatıralar, askerî tıbbiyede ilk dersini veren hocanın, bir köylüye de tıpkı bir kibar adam gibi nezaketle siz, hemşeri, baba diye hitap edişi ile otuz üç sene önceki makbul «hufrei fevk ve tahtetterkoviye» yerine bizim ancak bu gün kullandığımız «üst ve alt köprücük çukurları» deyişi karşısında talebenin gayri ihtiyari tebessümü.

Kitabın en değerli yazılarından biriside Osman Şevki Uludağın, Süleyman Numanın derslerini, ilmin ağır çerçevesi içinde sıkıcı bir halden kurtarmak için çok kullandığı tarzdan bir kaç numune onun ders verişini bir fotograf makinesi kadar güzel tesbit ediyor. İşte umumi emraz dersinin arasına sıkışan tuş bir fıkra: «Biz sandalyaya oturmasını biliriz. Kaba etlerimiz üstüne oturacağımıza sırtımızla otururuz. Buna oturmak değil yatmak derler. Bu tarz da vükelâyı izam oturuşunun uyku getirmek gibi bir faidesi varsada teneffüs sahasını daralttığını da unutmayınız.»

İnsan kitabı okurken adeta onu yakından tanıyıp hatırasını yad edenler gibi Süleyman Numan ile birlikte yaşıyor. İstanbulda muallim müavinliklerinden sonra Berlinde alti sene volonter asistanlık yapan ilim âşığı Süleyman Numan, Türkiyeye Leyden okulunu sunan organizatör Süleyman Numan, umumi harbde Fransız ordusundaki 127048, Almanlardaki 112364 tifo vak'asını osmanlı ordusunda 8608 e indiren doktor Süleyman Numan, yenilikçi, Türkçü, koca insan Süleyman Numan, ve nihayet pek erken ölümü ile neticelenen karaciğer kanserinden yattığı sıralarda bile Türklüğe olan inancı ile tedavisini Türk arkadaşlarına bırakan, ameliyatını bir Türk hocasına yaptıran, hastalığının teşhisi ve akibetini bildiği halde kendisini ziyaret edenleri üzmemek için hiç ondan bahsetmiyen, tedavi imkânsızlığı karşısında müşkül vaziyetteki hekimini sıkmamak için her şeye katlanan büyük Süleyman Numan.

Kitabın içinde bazı tuş hatıralarada rastlanıyor. Hocanın Karlıbad tuzunu fazla kullanışını iğnelemek üzere yazılan bir yazı eserin matem elbisesi içinde kış ortasındaki bir ilkbahar havasını andırıyor. bununla beraber oda hoş:

Sanma yalnız Berlinü Pariste asrı hazırım

Sahibi kudret etibbası, Koch'u ya Roux, su var.

Ey ecel kork, bizde de Doktor Süleyman Numanın

Sel de karlsbad gibi her derde bir dârusu var.

Süleyman Numan, ihtiyar kürenin az yetiştirdiği büyük adamlardan biri idi. Ömrü olsa idi çok sevdiği vatanına daha pek çok hizmetleri dokunacak ve araştırıcı kabiliyetleri ile ilim âlemine pek çok aydınlatıcı meşaleler verecekti. Ne yazık ki kim için olursa olsun seyrini bir an değiştirmiyen hilkat bundan on sene önce 27 temmuz 1925 de onu bizden alıp götürdü.

S. Mahmut türbesinin bahçesinde yatan hocanın başı ucundaki taşta talebesi Çörçöp Saminin şu satırları okunur :

Her kim olsan eylemez tagyir hilkat seyrini

Gayesi peyvestedir hiçiye mevcud olmanın

Asrının üstadı tıbbıyken gene hâk oldu bak

Kabridir zair bu yer Doktor Süleyman Numanın

O hakikaten az bulunur Tıp üstatlarından biri idi. Hatırası önünde hürmetle eğilir onu yad edenleri takdirle karşılarız.

H. R. Akyürek

Dağcılık her zevkten üstündür...

Yazan : MUSA ATAŞ

— 9 —

Biraz sonra ortalık ağarmış ve yanımızdan paltolarına sımsıkı sarılarak geçenler çoğalmağa, başlamıştı. Muhakak ki: Onlar bizim bu halimize şaşıyorlardı. Öyleya kışın ortasında herkes şehir içinde bile soğuktan titrerken biz Allahın dağına gidiyorduk, Eğer iki sene evvel bizi böyle Ulu dağa çıkarken görselerdi her halde birer (Mazhar Osmanlık) olduğumuza hükmederlerdi. Bereket versin geçen sene Bursalılara Ulu dağda spor yapıldığını gösterenler olmuştu da her kes bu işi artık biraz tabii görmeğe başlamıştı'

Ben bu işe yeni başladığım için pek aldırmıyordum. Ama yanımdaki eski kayakçılar gelip geçenlerin soğoktan ürken bu hallerine şaştıklarını görüyorum.

* * *

Nihayet otobüs hazırlandı, Kayaklar otobüsün üstüne bağlandı.

(Haydi dolmuşa bir adam!) tertibile otobüsün içine balık istifi olarak yerleştik.

Otobüsün homurtusunu dağcıların bir ağızdan söyledikleri (pencerenin perdesi) şarkısı takıp etti. Otobüsün içi sanki neşeden çın çın ötüyor ve çalkalanıyordu. Dağcılar daha dağa varmadan bu kadar neşelenmiştiler. Ya Dağa çıktıkları zaman bu hal ne olacaktı? Şübhe yok ki: neşelerine payan olmıyacaktı..

Aramızda yaşlı başlı insanlar ve meslek sahibi arkadaşlar da vardı. Buna rağmen en küçüğünden en büyüğüne kadar herkes adeta ayni yaşta imiş gibi gayet samimi bir sekilde anlaşabiliyordu. Manzara o kadar zevk verici ve gönünl alıcı idiki: Bunu görenlerin dağcı olmamalarına imkân yoktu Galiba ben de dağcılığın en çok bu cazip noktasına ve samimi arkadaşlığına bağlanmıştım.

* * *

Alaca hırkadan sonra Ulu dağ yoluna çıkmıştık. Bursa altımızda ilk mekteplerin elişleri sergilerindeki gibi mukavvadan yapılmış küçük küçük evlerden mürekkep bir halde idi.

Devamı var

As.Sa. Al. komisyonundan

Araba ve koşum takımı

(10) adet çift atlı araba koşum takımı satın alınacaktır. tahmin edilen bedel arabanın 1100 koşum takımlarının 750 liradır. Eksiltme 25—11-935 pazartesi günü saat 10 da tophanede satın alma komsiyonu binasında olacaktır. Eksiltme açık olarak yapılacaktır. Muvakkat teminat arabalar için 82,5 lira koşum takımlarının 56 lira 25 kuruştur. 6—12—17—23

Bursa Şarbaylığından :

Kiraya verilecekler:		Yıllık Muhammenleri	
Teferrüçte	tarla	200	Kuruş
Tatarlarda	bahça	2000	»
Acemlerde	tarla	1300	»
Mer'a yeri	tarla	1000	»

Urayın yukarda yazılı tarla ve behçaları, ayrı ayrı olarak üçer sene müddetle ve başlanğıç 1—11—935 tarihi olmak üzere açık arttırmaya çıkarılmışlerdır. arttıama ve ihale 21—11—935 perşembe günü saat 15 de Uray binasında yapılacaktır. İstekliler, bütün şartları anlamak için her iş günü ve saatında Uray Muhasebesine ve ihale saatından öncede üçer yıllık muhammen kiraların yüzde 7,5 ğu nispetinde muvakkat teminat makbuzlarile Uray komisyonuna gelsinler. 19—14—9—6

§

Urayın 7 inci daire mahâllât kâtipliği münhal olup 8—11—935 cuma günü saat 14 te imtihan yapılacağından isteklilerin o gün ellerindeki resmî vesikalariyle Uraya gelmeleri duyurulur.

§

Şar kurulunun 20 inci toplantısının 8 Teşrinisane 935 cuma günü akşamı yapılacağı duyurulur.

Bursa birinci erkek lisesi Direktörlüğünden :

Haziran ve Eylül 1935 ulgunluk sınavlarında bütün guruplardan muvaffak olupta yanlız bir ders gurubundan muvaffak olmayanlarla eski talimatname gükümlerine göre Lise mezuniyet imtihanlarına girmekte olupta bütün guruplar dan muvaffak oldukları halde yalnız bir ders gurubundan kazanamıyanların ikindi teşrin ayı içinde bu yıl için bir defa daha olgunluk ve mezuniyet sınavlarına girmelerine Kültür bakanlığınca izin verilmiştir.

Yazılı ve sözlü sınav günlerini gösteren çizelge okulumuz solonunda asılmıştır.

Sözlü olğunluk sınavlarının aşağıdaki günler de yapılacağını önemle bildiririm.

29—11—1935 cuma günü: Fen kolunun Fizik—Kimya ve Riyaziye; Edebiyat kolunun Felsefe—İçtimaîyat ve Edebiyat gurnpları.

30—11—1935 Cumartesi günü; Fen kolunun Tabiî ilimler ve Edebiyat kolunun tarih grubu.

6—10—14—18

As. Sa. Al. Komisyonundan :

Arpa

Bursa,Mudanya ve Bandırma Garnizonları için 478 tapu Arpa satın alınacaktır. Tahmin edilen bedeli beher kilosu beş kurusdan 23900 liradır. Şartnamesi satın alma komsiyonundandır. Eksiltme 27—11—935 Çarşanba günü saat 16 da Bursada tophanede satın alma komsiyonu binasında olacaktır. Eksiltme kapalı zarf usuliledir Muvakkat teminat 1793 liradır. Bursanın 388, Mudanyanın 45 ve Bandırmanın 45 tondan ibaret arpası ayrı ayrı talıplere de ihale edilebilir. Teklif mektupları 27—11—935 Çarşanba günü saat 15 şe kadar satın alma komsuyonu başkanlığına verilmiş olacaktır.

§

Has egmek

Bursa Garnızonu için 135.000 kilo has ekmek satın alınacaktır. Tahmin edilen bedel 155' 25 liradır. Şartnamesi satın alma kamsiyonundadı. Eksiltme 26—11—935 salı günü saat 16 da Bursada Tophanede satın alma komsuyonu Binasında olacktır. eksıtme kapalı zarf usuliledir. Muvakkat teminat 1165 liradır. Teklif mektupları 26 —11—935 salı günü saat 15 şe kadar satınalma komsuyonu başkanlığına verilmiş ola-

6—12—17—23

Bursa bölge Sanat okulu direktörlüğiden

Muvakkat teminat Lira	kuruş	Tahmini tutarı Lira	kuruş	Mikdarı	cinsi
1	42	19	00	100 çift	Tire çorap
2	92	39	00	150 «	yün »
6	56	87	50	175 adet	kısa kollu ten fanilası
39	84	531	25	125 çift	iskarpin
16	87	225		50 «	postal
24	15	322		140 «	beyaz ayakkabı
1	31	17	50	175 adet	Mendil
3	15	42		140 «	İç donu
9	90	132		110 «	Harici gömlek
1	12	15		60 «	Yüz havlusu
4	20	56		140 «	« « büyük
5	72	63		140 «	Atlet faninalası
12	00	160		100 «	Yün fanila
8	44	112	50	300 « metre	Amerikan bezi (yerli)

Bursa bölge San'at okuluna girerken yukarda cins,mikdar,tahmini bedelleri yazılı on dört kalem eşya açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 25—11—935 pazartesi günü saat onbeşte İlbaylık binasında kültür. direktörlüğü yönetgesinde yapılacaktır. Eksiltmeye gireceklerin 935 Ticaret odası veikaları gircegi eksiltmeye yeter muvakkat makbuz veya banka teminat mektupları ile muayyen gün ve saatta komsiyona gelmeleri. numuneleri görmek istiyenlerin her gün san'at okulu yönetgesine müracaatları ilân olunur. 6—10—14—18

Biçki ve dikiş öğrenmek İsteyenlere

Ankarada Kültürbakanlığının resmiyetini haiz Inkılâp biçki yurdundan mezun

Mevhibe Tarman

Setbaşında Şafak oteli karşısında Hoca Ali sokağı başında No. 2 de

(Tezel Biçki yurdu) açmıştır

Kısa bir zamanda en modrn usullerle biçki ve dikişi öğrenebileceksiniz.

Ayrıca **(Sipariş)** Alınmaktadır.

Yurda girmek isteyenlerin kayıtlarına devam olunuyor. kaydolunmak isteyenler pazardan mada her gün yurt adresine müracaat edebilirler.

Bursa Tapusundan:

Bursanın kuru çeşme mahallesinin altı parmak sokağında kâin ve sağı yasef ve bohor arsası solu yumurtacı oğullarının dükkânı arkası yesef karako evi önü yol ile çevrili ev mişon oglu isakın ceddinden kalmak suretiyle yetmiş yıldan beri senetsiz mâli iken 50 yıl önce ölmesiyle veresesine intikal eylediği cihetle intikal ve taksimi talep edilmiş ve tapu kaydıda bulunamamuş olduğundan tasarrufunun tahkiki için15—11—935 gününe müsadif cuma günü mahalline memur gönderileceğinden bu evde alakası bulunanlar var ise tarihi ilandan itibaren on gün zarfında ellerindeki belgeler ile beraber tapu idaresine ve yahut mahallinde bulunacak memura müracaat eylemeleri ilân olunur.

Pekkal

yerli mürekkebi

DOKTOR
CEVAT TAHSİN PEKSUN
Röntgen Mütehassısı

Muayenehane :
Bizim Matbaa karşısı No. 30

Hastalarını hergün kabul eder . Telefon 64

Diş Tabibi
Edip Rüşdü